

## **Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) -lomake**

### **1. Esittelijä**

Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske. Hän esittelee koulujen työ- ja loma-aikoihin liittyvän asian Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kokouksessa, koska asia koskee kaikkia toimialan palvelualueita.

### **2. Valmistelijat ja mahdollisen arviointiryhmän jäsenet**

Arvioinnin tekemisen päävastuu oli opetustoimen asiantuntija Lotte Koivulaisella suomenkielisen perusopetuksen palvelualueelta. Hän teki arvioinnin yhdessä aluepäällikkö Satu Ollilan kanssa, jolle kuuluu perusopetuksen hyvinvointityön kehittäminen.

Itse LAVA-arvioinnin kohteena olevasta kyselystä koulujen työ- ja loma-ajoista vastasi hallintopäällikkö Christian Sjöstrand yhdessä perusopetuksen palvelualueen kanssa. Kyselylomakkeelle tulevat kysymykset katsottiin ja tarkistettiin yhdessä. Myös perusopetuksen johto kävi ne läpi.

### **Nykytilan kuvaus**

Kysely koulujen työ- ja loma-ajoista tehdään kerran valtuustokaudessa. Päätös tehdään aina neljäksi vuodeksi. Kyselyyn vastaa laaja kohderyhmä: oppilaat, opettajat ja huoltajat.

Edellinen kysely tehtiin syksyllä 2021. Silloin vastauksia saatiin seuraavasti: vastaajia oli yhteensä 1 528, joista oppilaita 179, huoltajia 891, opettajia 400 ja muuta henkilökuntaa 58. Kyselyn mukaan päädyttiin siihen, että syysloman pituus on kouluviikko eli viisi arkipäivää.

On tärkeä huomioida, että perusopetuslain mukaan lukuvuodessa on 190 työpäivää. Lukuvuoden työpäivistä vähennetään muuksi arkipäiväksi kuin lauantaksi sattuvat itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä. Esimerkiksi lukuvuonna 2025–2026 on 188 työpäivää. Perusopetusasetus määrää, että lukuvuoden koulutyö päätetään viikon 22 viimeisenä arkipäivänä. Kunnilla on joustoa koulujen alkamisajankohdan, syysloman sekä joululoman pituudessa. Myös hiihtoloman ajankohta ja pituus on valtakunnallisesti säädetty.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vastaajilta voitiin kysyä syysloman pituudesta. Jos päädytään, että syysloma on muuta kuin viiden arkipäivän pituinen, voidaan "vapautuvat" päivät käyttää pidentämään joululomaa, myöhentää koulun aloitusta tai pitämään pidennettyjä viikonloppuja, jos kalenterivuosi sellaisen mahdollistaa. Tämä kaikki taustatieto selitettiin kyselyssä.

### **3. Päätöksentekijä tai päätöksentekoelin ja päätöksentekoaikataulu**

Päätöksen koulujen työ- ja loma-ajoista tekee Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta kyselyn vastausten perusteella. Ne linjataan Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kokouksessa 7.10.2025.

### **4. Ehdotettava päätösesitys**

Ehdotetaan, että Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tekee päätöksen koulujen työ- ja loma-ajoista kyselystä saatujen vastausten perusteella. Ehdotetaan, että asia päätetään enemmistön vastausten perusteella huomioiden eri vastaajaryhmien näkemykset.

## **5. Valmisteluaikataulu ja arviointiprosessi**

Kysely työ- ja loma-ajoista valmisteltiin elokuussa 2025. Kysely oli auki ajalla 4.9.-18.9.2025. Kysely tiedotettiin muutamaa otteeseen perusopetuksen rehtoreille niin suullisesti kuin kirjallisesti. LAVA –lomaketta työstettiin kohdassa kaksi esitellyllä tavalla syksyn 2025 aikana.

## **6. Kuvaus lapsivaikutusten arvioinnin tarpeesta**

Koulujen työ- ja loma-ajoilla on vaikutusta lapsen ja nuoren arkeen, koulutyöhön ja vapaa-aikaan. Koulujen työ- ja loma-ajat eivät ole yksin lasten ja nuorten asia, vaan kokonaisuuteen kuuluu myös vahvasti huoltajat, perheet, opettajat sekä koulun muu henkilökunta. Tästä syystä kysely toteutettiin edellä mainitulle kohderyhmälle laajasti.

Kysely lähetettiin kaikkien koulujen rehtoreille, jolloin sen toivottiin tavoittavan kattavasti kaikki edellä mainitut kohderyhmät eli kyseessä on laaja arviointi. Huoltajia tiedotettiin asiasta hallinnosta myös Wilmassa tiedotteella.

Haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin voidaan luokitella ne, jotka eivät ikänsä, terveydellisen tilanteensa tai kielitaitonsa vuoksi ole mahdollisesti ymmärtäneet kysyttyä kysymystä tai vastauksen vaikutusta omaan elämäntilanteeseensa. On mahdollista, että osa perheistä neuvoi lasta vastaamisessa. Näin varmasti toimittiin myös kouluissa.

## **7. Kuvaus tiedonkeruusta ja kuulemisista ml. lasten kuuleminen ja lasten näkemykset**

Kerätty tieto saatiin koulujen työ- ja loma-aikojen kyselylomakkeesta. Tulokset kerättiin Webropol -lomakkeelle ja niistä tehtiin yhteenveto oppimisen ja kasvatuksen lautakunnalle, joka päättää syysloman pituudesta seuraavalle neljälle lukuvuodelle. Muutoin lautakunta määrittelee koulujen työ- ja loma-ajat vuosittain.

On hyvä huomioida, että kyselyssä ei taustatietona kysytty vastaajaan ikää. Neljän vuoden kuluttua on varmasti tärkeä kysyä taustatiedoksi oppilaan vuosiluokka, jotta lapsivaikutusten arviointia varten on olemassa tieto siitä, miten eri ikäryhmät vastasivat kyselyyn.

Kyselylomakkeen keskiössä oli kysymys siitä, että toivoiko vastaaja 2–3 vai 5 päivän pituista syyslomaa. Jos vastaaja vastasi, että syysloman pituus olisi hyvä olla 2–3 päivää, esitettiin tarkentavia kysymyksiä siitä, mihin lyhyemmästä syyslomasta jäävät päivät olisi hyvä sijoittaa.

Kyselyyn vastasi yhteensä 5718 henkilöä (1528), joista oppilaita oli 1355 (179), huoltajia 3538 (891), opettajia 697 (400), rehtoreita 32 ja koulun muuta henkilökuntaa 96 (58). Suluissa oleva luku on neljän vuoden takainen vastaajamäärä. Lapsivaikutusten arvioinnin näkökulmasta vastaajamäärä on kohtuullinen, paljon suurempi kuin edellisellä kyselykerralla. On hyvä pitää mielessä, että etenkin nuoren lapsen voi olla vaikea hahmottaa eri tekijöitä, jotka vaikuttavat joko pidempään tai lyhyempään lomaan.

Seuraavaksi kuvataan tiiviisti ja lyhyesti asioita, jotka korostuivat sekä oppilaiden että huoltajien vastauksissa. Lapsivaikutusten arvioinnissa on hyvä tuoda esille myös huoltajien näkökulma, koska työ- ja loma-ajat liittyvät erittäin vahvasti huoltajiin.

### **Tiivis koonti oppilaiden vastauksista**

Oppilaista 9 % kannatti 2–3 päivän syyslomaa.

Oppilaista 91 % kannatti viikon syyslomaa.

Oppilaiden avoimissa vastauksissa korostui:

- Viikon loma on tosi hyvä, kun saa levätä. Kahden päivän lomalla ei ehdi tehdä mitään.
- Syysloman pitää kestää viikon muuten se on liian lyhyt.
- Syyslomaa ei saa lyhentää, koska oppilaat eivät kerkeä rentoutumaan parin päivän lomassa.

### **Tiivis koonti huoltajien vastauksista**

Huoltajista 26 % kannatti 2–3 päivän syyslomaa.

Huoltajien avoimissa vastauksissa korostui seuraavat asiat:

- Kun työnantaja tarjoaa lomaa neljä viikkoa kesäkaudella ja viikon talvikaudella se on haasteellista yhteensovittaa lasten koulujen lomien kanssa, koska väistämättä lapsi joutuu olemaan yksin kotona. Lapset varmasti tarvitsevat enemmän palautumisaikaa, mutta se luo työelämän kanssa haasteita.
- Kaikilla huoltajilla ei ole mahdollisuuksia pitää jo pitkän kesäloman jälkeen uutta koko viikon mittaista lomaa lapsen kanssa. Loma ei ole lapselle loma istuen yksin kotona.
- Työn ja lasten lomien yhteensovittaminen helpottuisi, jos lomat jakautuisivat pitkin vuotta ja voisi pitää etäpäiviä lasten lomapäivinä. Lapsetkin saisivat lepoa vuoden ympäri tasaisemmin.

Huoltajista 74 % kannatti viikon syyslomaa.

Huoltajien avoimissa vastauksissa korostui seuraavat asiat:

- Lapset ja nuoret ovat syksyllä kovin väsyneitä ja tarvitsevat ehdottomasti viikon mittaisen loman arjen rutistuksen keskellä. Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat ja työrauha pysyy parempana nykyisellä mallilla.
- Mielestäni tämä nykyinen loma, ja muut ovat olleet täydelliset. Eli syysloma tarpeeksi pitkä, joululoma, ja kesäloma.
- Syksylläkin on hyvä olla lomapätkä, joka katkaisee hetkeksi kouluarjen ennen vuodenvaihdetta. Kevätpuolella on kuitenkin talviloma ja pääsiäinen ja vappuakin ajoittain osuu vapaapäiväksi, joten siellä pieniä hengähdystaukoja tulee varmasti riittävästi.
- Syysloman tulee ehdottomasti olla yksi viikko.

### **8. Päätösvaihtoehtojen esittely**

| <b>Vaihtoehto</b> | <b>Kuvaus</b> |
|-------------------|---------------|
| Nykytila          | 5 päivää      |
| Vaihtoehto 1      | 3 päivää      |
| Vaihtoehto 2      | 2 päivää      |

## 9. Päätösvaihtoehtojen lapsivaikutusten arviointi

|    |                                      |
|----|--------------------------------------|
| -2 | merkittäviä negatiivisia vaikutuksia |
| -1 | vähäisiä negatiivisia vaikutuksia    |
| 0  | neutraali/ei vaikutuksia             |
| 1  | vähäisiä positiivisia vaikutuksia    |
| 2  | merkittäviä positiivisia vaikutuksia |

| Vaikutuskohde                                                                                                                                              | Nykytila: 5 päivää                                                                          | Vaihtoehto 1: 3 päivää                                      | Vaihtoehto 2: 2 päivää                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>LAPSEN HYVINVOINTI, VAPAA-AIKA JA ARKI</b>                                                                                                              |                                                                                             |                                                             |                                                             |
| Miten päätös vaikuttaa lasten tasapainoiseen kasvuun ja kehitykseen?                                                                                       |                                                                                             |                                                             |                                                             |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                             | 2                                                                                           | 1                                                           | 1                                                           |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                             | 2                                                                                           | 1                                                           | 1                                                           |
| Kuvaus                                                                                                                                                     | Pidempi yhtäjaksoinen loma lisää lapsen ja nuoren hyvinvointia.                             | Lyhyemmällä lomalla eivät vaikutukset ole yhtä merkittäviä. | Lyhyemmällä lomalla eivät vaikutukset ole yhtä merkittäviä. |
| Miten päätös vaikuttaa lasten oikeuteen leikkiin, vapaa-aikaan, harrastuksiin, liikuntaan ja lepoon?                                                       |                                                                                             |                                                             |                                                             |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                             | 2                                                                                           | 1                                                           | 1                                                           |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                             | 2                                                                                           | 1                                                           | 1                                                           |
| Kuvaus                                                                                                                                                     | Pidemmällä yhtäjaksoisella lomalla on positiivinen vaikutus kohdassa mainittuihin asioihin. | Lyhyemmällä lomalla eivät vaikutukset ole yhtä merkittäviä. | Lyhyemmällä lomalla eivät vaikutukset ole yhtä merkittäviä. |
| Miten päätös vaikuttaa lasten mahdollisuuksiin liikkua paikasta toiseen? (turvallinen ja itsenäinen liikkuminen ikätason mukaisesti, liikkumisen sujuvuus) |                                                                                             |                                                             |                                                             |

|                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                    |                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Lyhyt aikaväli                                                                                                     | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                  |
| Pitkä aikaväli                                                                                                     | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                  |
| Kuvaus                                                                                                             | Ei kuvausta                                                                                                                                                                                        | Ei kuvausta                                                                                                                                                                                        | Ei kuvausta                                                           |
| Miten päätös vaikuttaa lasten riittävään elintasoon ja toimeentuloon ja/tai perheiden taloudelliseen tilanteeseen? |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                    |                                                                       |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                     | -1                                                                                                                                                                                                 | -1                                                                                                                                                                                                 | 0                                                                     |
| Pitkä aikaväli                                                                                                     | -1                                                                                                                                                                                                 | -1                                                                                                                                                                                                 | 0                                                                     |
| Kuvaus                                                                                                             | Huoltajien mahdollisuus järjestää hoito pienelle koululaiselle, jos itse on töissä (voi joutua turvautumaan maksulliseen hoitoon tai joissakin tilanteissa voi joutua ottamaan palkatonta vapaata) | Huoltajien mahdollisuus järjestää hoito pienelle koululaiselle, jos itse on töissä (voi joutua turvautumaan maksulliseen hoitoon tai joissakin tilanteissa voi joutua ottamaan palkatonta vapaata) | Kahden päivän lomalla taloudelliset vaikutukset eivät ole merkittäviä |
| <b>HUOLENPITO, SUOJAAMINEN JA TURVALLISUUS</b>                                                                     |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                    |                                                                       |
| Miten päätös vaikuttaa lasten kasvu- ja toimintaympäristöön?                                                       |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                    |                                                                       |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                     | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                  |
| Pitkä aikaväli                                                                                                     | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                                                                                                                                               | -2-2                                                                  |
| Kuvaus                                                                                                             | Ei kuvausta                                                                                                                                                                                        | Ei kuvausta                                                                                                                                                                                        | Ei kuvausta                                                           |
| Miten päätös vaikuttaa lasten turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen? (fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen)  |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                    |                                                                       |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                     | -1                                                                                                                                                                                                 | -1                                                                                                                                                                                                 | 0                                                                     |

|                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                                 | -1                                                                                                                                               | -1                                                                                                                                               | 0                                                                                                          |
| Kuvaus                                                                                                                                                                         | Huomioitava, että pienelle lapselle, jolla ei mahdollisesti ole valvovaa huoltajaa kotona, voi pidemmällä lomalla olla negatiivisia vaikutuksia. | Huomioitava, että pienelle lapselle, jolla ei mahdollisesti ole valvovaa huoltajaa kotona, voi pidemmällä lomalla olla negatiivisia vaikutuksia. | Mitä lyhyempi loma, sen pienemmät vaikutukset ovat niihin lapsiin, jotka joutuvat olemaan ilman valvontaa. |
| Miten päätös vaikuttaa lapsen yksityisyyteen ja yksityisyyden suojaan?                                                                                                         |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                                                 | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                       |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                                 | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                       |
| Kuvaus                                                                                                                                                                         | Ei kuvausta                                                                                                                                      | Ei kuvausta                                                                                                                                      | Ei kuvausta                                                                                                |
| Miten päätös vaikuttaa tarpeeseen suojella lasta väkivallalta?                                                                                                                 |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                                                 | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                       |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                                 | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                       |
| Kuvaus                                                                                                                                                                         | Ei kuvausta                                                                                                                                      | Ei kuvausta                                                                                                                                      | Ei kuvausta                                                                                                |
| <b>IHMISSUHTEET, IDENTITEETTI JA HAAVOITTUVA ASEMA</b>                                                                                                                         |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
| Miten päätös vaikuttaa lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin?                                                                                                    |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                                                 | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                       |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                                 | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                                                             | -2-2                                                                                                       |
| Kuvaus                                                                                                                                                                         | Ei kuvausta                                                                                                                                      | Ei kuvausta                                                                                                                                      | Ei kuvausta                                                                                                |
| Miten päätös vaikuttaa lasten ihmissuhteisiin ja niiden turvaamiseen?<br>(ihmissuhteiden jatkuvuus, aikuisten tuki ja yhdessäolon mahdollistaminen, vertais- ja kaverisuhteet) |                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                  |                                                                                                            |

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lyhyt aikaväli                                                                                       | 2                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Pitkä aikaväli                                                                                       | 2                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Kuvaus                                                                                               | Tämä kohta arvioitu sen mukaan, että lapsen/nuoren huoltajat pystyvät myös pitämään lomaa ja että lapsella/nuorella on ystäviä kenen kanssa olla                                                                                                    | Tämä kohta arvioitu sen mukaan, että lapsen/nuoren huoltajat pystyvät myös pitämään lomaa ja että lapsella/nuorella on ystäviä kenen kanssa olla                                                                                                    | Tämä kohta arvioitu sen mukaan, että lapsen/nuoren huoltajat pystyvät myös pitämään lomaa ja että lapsella/nuorella on ystäviä kenen kanssa olla                                                                                                    |
| Miten päätös vaikuttaa eri ryhmiin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin (kts. ohjeet)? |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Lyhyt aikaväli                                                                                       | -1                                                                                                                                                                                                                                                  | -1                                                                                                                                                                                                                                                  | -1                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Pitkä aikaväli                                                                                       | -1                                                                                                                                                                                                                                                  | -1                                                                                                                                                                                                                                                  | -1                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Kuvaus                                                                                               | Erityisen haavoittuvassa asemassa voitaisiin ajatella olevan ne lapset, joiden kotiolot ovat haastavat, pienet lapset, jotka ovat täysin ilman valvontaa tai vammaiset lapset.<br><br>Vammaisille lapsille järjestetään loma-aikoina lomatoimintaa. | Erityisen haavoittuvassa asemassa voitaisiin ajatella olevan ne lapset, joiden kotiolot ovat haastavat, pienet lapset, jotka ovat täysin ilman valvontaa tai vammaiset lapset.<br><br>Vammaisille lapsille järjestetään loma-aikoina lomatoimintaa. | Erityisen haavoittuvassa asemassa voitaisiin ajatella olevan ne lapset, joiden kotiolot ovat haastavat, pienet lapset, jotka ovat täysin ilman valvontaa tai vammaiset lapset.<br><br>Vammaisille lapsille järjestetään loma-aikoina lomatoimintaa. |
| Miten päätös vaikuttaa lasten                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                           |                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen?<br>Vaikuttaako asia eri tavoin eri alueilla asuviin lapsiin? |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                           |                                                                                                                                           |
| Lyhyt aikaväli                                                                                        | -2-2                                                                                                                                                                                                                                                                           | -2-2                                                                                                                                      | -2-2                                                                                                                                      |
| Pitkä aikaväli                                                                                        | -2-2                                                                                                                                                                                                                                                                           | -2-2                                                                                                                                      | -2-2                                                                                                                                      |
| Kuvaus                                                                                                | Ei kuvausta                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ei kuvausta                                                                                                                               | Ei kuvausta                                                                                                                               |
| Miten päätös vaikuttaa perheiden aikuisiin? (terveys, toimeentulo, parisuhde ja työtilanne)           |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                           |                                                                                                                                           |
| Lyhyt aikaväli                                                                                        | 1                                                                                                                                                                                                                                                                              | 1                                                                                                                                         | 1                                                                                                                                         |
| Pitkä aikaväli                                                                                        | 1                                                                                                                                                                                                                                                                              | 1                                                                                                                                         | 1                                                                                                                                         |
| Kuvaus                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                | Tämä kohta arvioitu sen mukaan, että lapsen/nuoren huoltajat pystyvät pitämään palkallista lomaa silloin, kun lapsella on koulusta lomaa. | Tämä kohta arvioitu sen mukaan, että lapsen/nuoren huoltajat pystyvät pitämään palkallista lomaa silloin, kun lapsella on koulusta lomaa. |
|                                                                                                       | Tämä kohta arvioitu sen mukaan, että lapsen/nuoren huoltajat pystyvät pitämään palkallista lomaa silloin, kun lapsella on koulusta lomaa.<br>Huomioitava, että kaikille tämä ei ole mahdollista, jolloin loman positiivinen vaikutus terveyteen tai parisuhteeseen ei toteudu. | Huomioitava, että kaikille tämä ei ole mahdollista, jolloin loman positiivinen vaikutus terveyteen tai parisuhteeseen ei toteudu.         | Huomioitava, että kaikille tämä ei ole mahdollista, jolloin loman positiivinen vaikutus terveyteen tai parisuhteeseen ei toteudu.         |
|                                                                                                       | Lomalla voi myös olla negatiivisia vaikutuksia parisuhteeseen.                                                                                                                                                                                                                 | Lomalla voi myös olla negatiivisia vaikutuksia parisuhteeseen.                                                                            | Lomalla voi myös olla negatiivisia vaikutuksia parisuhteeseen.                                                                            |
|                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                           |                                                                                                                                           |

## TERVEYS

Miten päätös vaikuttaa lasten fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen tai mahdollisuuteen saada terveydenhoitoa? (liikkuminen, ruoka, uni, tilojen terveellisyys, ilmanpuhtaus, terveyspalvelut, tuki ja ohjaus)

Lyhyt aikaväli

1

0

0

Pitkä aikaväli

1

0

0

Kuvaus

Pidempi yhtäjaksoinen loma lisää lapsen ja nuoren hyvinvointia.

Lyhyemmällä lomalla eivät vaikutukset ole yhtä merkittäviä.

Lyhyemmällä lomalla eivät vaikutukset ole yhtä merkittäviä.

Miten päätös vaikuttaa lasten sairastumis-, onnettomuus- tai tapaturmariskeihin?

Lyhyt aikaväli

-1

-1

0

Pitkä aikaväli

-1

-1

0

Kuvaus

Huomioitava, että niillä lapsilla ketkä joutuvat olemaan valvomatta huoltajien tai verkoston puuttumisen takia, riski onnettomuuksiin ja tapaturmiin kasvaa.

Huomioitava, että niillä lapsilla ketkä joutuvat olemaan valvomatta huoltajien tai verkoston puuttumisen takia, riski onnettomuuksiin ja tapaturmiin kasvaa.

Lyhyemmällä lomalla riskit ovat neutraalit/ei vaikutusta

## KOULUTUS JA VARHAISKASVATUS

Miten päätös vaikuttaa lasten yhdenvertaiseen oikeuteen saada

|                                                                                                                                                               |                                                                             |                                                                             |                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| opetusta tai<br>varhaiskasvatusta?                                                                                                                            |                                                                             |                                                                             |                                                                             |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                                | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        |
| Kuvaus                                                                                                                                                        | Ei kuvausta                                                                 | Ei kuvausta                                                                 | Ei kuvausta                                                                 |
| Miten päätös vaikuttaa<br>mahdollisuuksiin<br>järjestää koulutusta ja<br>kasvatusta<br>laadukkaasti tavoitteet<br>toteutuen?                                  |                                                                             |                                                                             |                                                                             |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                                | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        |
| Kuvaus                                                                                                                                                        | Ei kuvausta                                                                 | Ei kuvausta                                                                 | Ei kuvausta                                                                 |
| Miten päätös vaikuttaa<br>varhaiskasvatuksen ja<br>opetuksen<br>saavutettavuuteen?<br>(esim. matkat,<br>oppimisympäristön ja<br>materiaalien<br>esteettömyys) |                                                                             |                                                                             |                                                                             |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                                | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        | -2-2                                                                        |
| Kuvaus                                                                                                                                                        | Ei kuvausta                                                                 | Ei kuvausta                                                                 | Ei kuvausta                                                                 |
| Miten päätös vaikuttaa<br>lapsen oikeuteen<br>saada pedagogista /<br>erityistä tukea tai<br>opiskeluhoollon<br>tukea?                                         |                                                                             |                                                                             |                                                                             |
| Lyhyt aikaväli                                                                                                                                                | 0                                                                           | 0                                                                           | 0                                                                           |
| Pitkä aikaväli                                                                                                                                                | 0                                                                           | 0                                                                           | 0                                                                           |
| Kuvaus                                                                                                                                                        | Opiskeluhoollon tukea on saatavilla rajoitetusti myös koulujen loma-aikoina | Opiskeluhoollon tukea on saatavilla rajoitetusti myös koulujen loma-aikoina | Opiskeluhoollon tukea on saatavilla rajoitetusti myös koulujen loma-aikoina |
| Miten päätös vaikuttaa<br>koulupolun<br>jatkuvuuteen?                                                                                                         |                                                                             |                                                                             |                                                                             |

|                                                                           |             |             |             |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Lyhyt aikaväli                                                            | -2-2        | -2-2        | -2-2        |
| Pitkä aikaväli                                                            | -2-2        | -2-2        | -2-2        |
| Kuvaus                                                                    | Ei kuvausta | Ei kuvausta | Ei kuvausta |
| Mitä muita mahdollisia näkökulmia tai vaikutuksia vaihtoehtoihin liittyy? |             |             |             |
| Lyhyt aikaväli                                                            | -2-2        | -2-2        | -2-2        |
| Pitkä aikaväli                                                            | -2-2        | -2-2        | -2-2        |
| Kuvaus                                                                    | Ei kuvausta | Ei kuvausta | Ei kuvausta |

## 10. Yhteenveto ja johtopäätökset arvioiduista vaihtoehtoista

Päätösvaihtoehtojen lapsivaikutusten arviointia tehdessä taustalla oli koko ajan näkemys, että lapset ja nuoret ovat hyvin moninainen joukko ja perhetilanteet (mm. taloudelliset tilanteet, perheen hyvinvointi) sekä lasten ja nuorten tilanteet vaihtelevat. Toisille lyhyempi syysloma ja pidempi joululoma (tai koulujen alkaminen myöhemmin tai pidennetyt viikonloput) puoltaisivat paikkansa. Voidaan todeta, että koulujen työ- ja loma-ajat sekä niiden pituudet riippuvat lapsivaikutusten arvioinnin näkökulmasta lapsen tilanteesta.

On tunnistettu, että koulujen työ- ja loma-aikojen pituus vaikuttaa eniten 1. -2. vuosiluokan oppilaiden ja heidän perheidensä tilanteisiin sekä niihin lapsiin, joilla on erityisen tuen tarvetta, joille mahdollisesti ilman huoltajan valvontaa oleminen on haastavaa.

Voidaan kuitenkin todeta, niin kuin kyselyn vastauksista käy ilmi, että pidempi syysloma edesauttaa jaksamista. Suurin osa oppilaista oli tätä mieltä. Myös huoltajista suuri enemmistö kannatti tätä.

On tärkeä huomioida, että Vantaan kaupunki tarjoaa koulujen loma-ajoille tekemistä lapsille ja nuorille mm. liikuntapalvelut loma-aikoina liikunnallisia päiväleirejä ja perhepeuhuja. Kulttuuripalveluilla on oma tarjontansa. Nämä palvelut ovat suosittuja.

Lapsen edun näkökulma huomioitiin kysymällä oppilailta koulujen työ- ja loma-ajoista.

## 11. Päätösehdotus ja suositus päätöksentekoa varten

Ehdotetaan, että Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tekee päätöksen koulujen työ- ja loma-ajoista kyselystä saatujen vastausten pohjalta. Vastaaajien tulos ja mielipide kaikkien vastaajaryhmien osalta oli varsin selvä, eli suosittelimme kuulemaan enemmistöä päätöstä tehdessä. Lastenkin mielipide oli hyvin selkeä.

### Päätösesitykseen vietävä teksti lapsivaikutusten arvioinnista

Vantaan kaupunki on sitoutunut lasten hyvinvoinnin ja lapsen oikeuksien edistämiseen. Lapsen etu on yksi lapsen oikeuksien yleisperiaatteista ja sitä toteutetaan kunnassa muun muassa tekemällä lapsivaikutusten arviointia päätösvalmistelussa. Vantaalla valmistellaan parhaillaan systemaattista LAVA- eli lapsivaikutusten arvioinnin mallia, jonka osana valmisteltavaa mallia on pilotoitu päätöksenteossa tässä tapauksessa perusopetuksen loma- ja työaikojen kyselyssä. Tehty lapsivaikutuksen arviointi laitettiin liitteeksi Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan asialistalle,

jossa käsiteltiin Vantaan esiopetuksen, perusopetuksen ja lukioiden työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026–2027.

## **12. Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma**

Seuraava kysely toteutetaan neljän vuoden kuluttua.

Oppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita on tärkeä seurata. Vuonna 2026 perusopetus teettää oman hyvinvointikyselynsä, jossa on vaikutteita kouluterveyskyselystä. Seuraava kouluterveyskysely on tulossa vuonna 2027, jossa kysytään oppilailta valtakunnallisesti ja laajasti hyvinvointiin liittyvistä asioista.

## **13. Huomioita**